

ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА
VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING CENTRE

ГОДИШНА
ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ЦЕНТАРОТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И
ОБУКА ЗА 2017 ГОДИНА

Октомври, 2016 година
С к о п ј е

Врз основа на член 35 од Законот за стручно образование и обука („Сл. весник на Република Македонија“ бр. 71/06, 117/08, 148/09 и 17/11, 24/13, 137/13, 41/14, 145/15 и 55/16), Управниот одбор на Центарот за стручно образование и обука, на 10.10.2016 година, ја усвои Годишната програма за работа на Центарот за стручно образование и обука за 2017 година, со финансиски план.

Содржина

1. Вовед
2. Визија, мисија и посветеност на Центарот
3. Дејност на Центарот
4. Организациска поставеност на Центарот
5. Постојна кадровска структура на Центарот
6. Програмска рамка за 2016 година
- 6.1. Истражување и развој на стручното образование и обука
 - 6.1.1. Меѓународна соработка и социјално партнерство
- 6.2. Развој на стандарди и наставни планови и програми
- 6.3. Деловна поддршка
- 6.4. Одделение за финансиски прашања.

1. Вовед

Центарот за стручно образование и обука како јавна установа во која треба да се усогласуваат и да се интегрираат јавните интереси и интересите на социјалните партнери во стручното образование и обука во Републиката и која ја координира соработката со меѓународните институции и организации во областа на стручното образование и обука е основан со Одлука на Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 87/06).

Врз основа на член 32 од споменатиот Закон, Центарот врши стручни работи од областа на следењето, вреднувањето, проучувањето, унапредувањето, истражувањето и развојот на стручното образование и обука, како и други работи во согласност со Законот, актот за основање и Статутот.

Годишната програма за работа на Центарот за стручно образование и обука за 2017 година се темели на точно определени закони и одредби. Таа претставува потреба и услов за создавање и обезбедување основни претпоставки за успешно остварување на дејноста, условите за работа, како и динамиката на реализација на планираните задачи и активности во текот на целата година.

Клучните приоритети на Центарот за 2017 година се структурирани според дејностите од секторите и самостојните одделенија во Центарот:

1. Истражување и развој на стручното образование и обука;
2. Развој на стандарди и наставни планови и програми;
3. Одделение за деловна поддршка;
4. Одделение за финансиски прашања.

Од страна на Центарот, перманентно ќе се следи реализирањето на Годишната програма, а по завршување на првите шест месеци, ќе биде направена анализа за спроведувањето на програмираните активности и во зависност од потребите, ќе биде направена соодветна измена или дополнување на истата.

2. Визија, мисија и посветеност

Визија

ЦСОО е независна јавна институција со исклучително стручен кадар кој успева да оствари беспрекорност во институционалното работење и кој има извонредно реноме за својата улога во промовирањето на партнерското работење, кое е потребно за да се поддржува стратемскиот развој, оперативното спроведување и европската ориентација на стручното образование во Република Македонија.

Мисија

Обезбедување квалитетно стручно образование и обука кое одговара на потребите на пазарот на трудот, да придонесе за зголемување на стапката на вработеност на младите и да ја подобри ефективността и конкурентността на стопанството.

Центарот ќе ја остварува својата мисија, создавајќи претпоставки за воспоставување флексибилен систем на стручно образование заснован на филозофијата на доживотното образование, што подразбира:

- постојана и потполна застапеност на стручното образование на сите членови на општеството;
- образование во услови и на начин кои во најголема мерка соодветствуваат со реалните потреби и со можностите на оние коишто учат и се во согласност со можностите и потребите на локалната средина;
- ширење можности за учење низ институционален, програмски и организациски плурализам во реализацијата на образованието и поврзувањето на формалното и неформалното образование;
- обезбедување квалитет и професионализам во реализацијата на стручното образование што подразбира општествена верификација на стандарди и за програмите и за институциите.

Вредности

Посветеност – целосно посветени на развивање современо стручно образование и обука.

Влијание – решителни, професионални и насочени кон позитивна промена.

Почит – интегрирани и високо развиени човечки ресурси, тимска работа и соработка со сите засегнати страни.

Квалитет – држиме чекор со универзалниот фокус на квалитет што ќе овозможи траен опстанок и развој на институцијата.

3. Дејност на ЦСОО

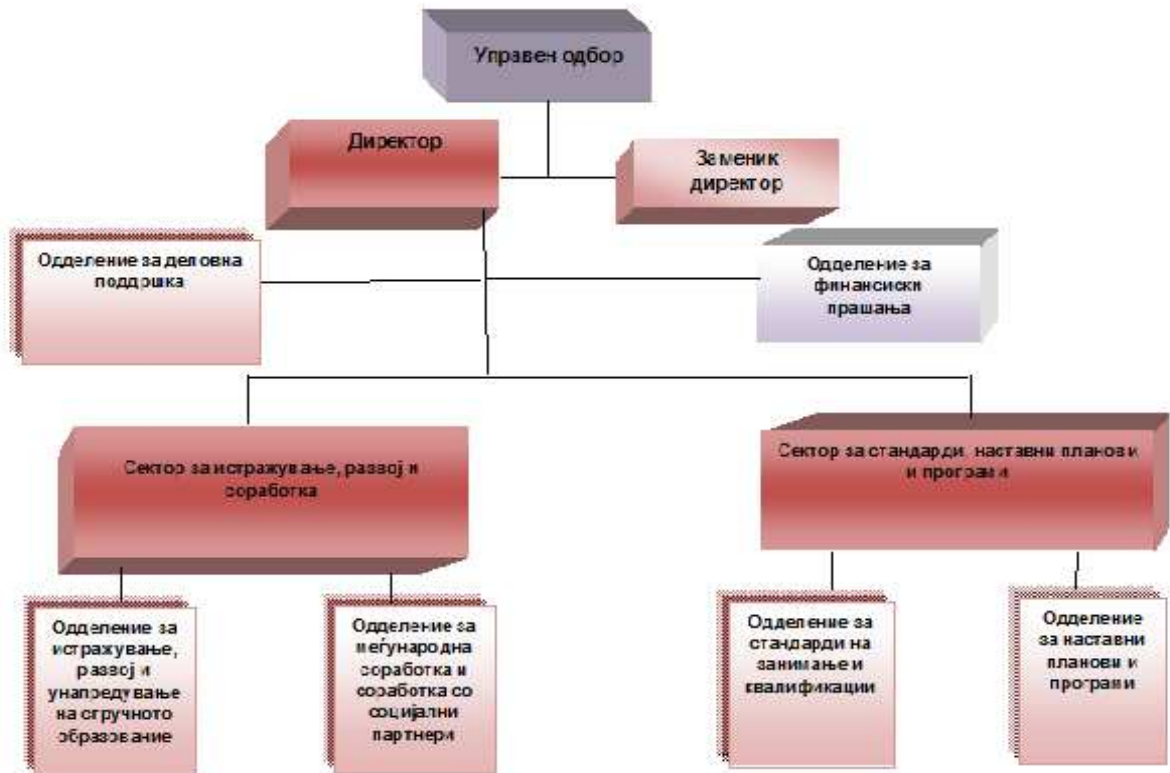
За остварување на работите од својот делокруг, ЦСОО ги врши следниве стручни работи:

- анализа и проучување на образовните системи, посебно на системите за стручно образование;
- анализа и проучување на структурата на нашиот систем за стручно образование и на одделните видови стручно образование;
- проектирање нови системски и концепциски решенија за одделни нивоа и видови стручно образование;
- иновирање на постојните и предлагање нови решенија во одредени образовни компоненти (програмски, процесни, организациски, технолошки, кадровски, нормативни и сл.);
- истражување на развојните трендови во стручното образование;
- истражување на пазарот на трудот;
- изготвување, следење и развој на стандард на занимања;
- развој на националната рамка на стручни квалификации;
- развој на образовни стандарди (образовни профили, наставни планови и програми):
- поддршка на социјалното партнерство на сите нивоа и во сите фази на планирањето, развојот и реализацијата на стручното образование;
- следење на реализацијата на наставните планови и програми;
- обука на наставниците по стручните предмети;
- советување, инструирање и менторирање на наставниците;
- соработка со меѓународни институции и друго.

4. Организациска поставеност на ЦСОО

ЦСОО својата работа ја организира и ја врши по организациски единици: сектори и одделенија.

Органограм на Центарот за стручно образование и обука

5. Постојна кадровска структура на ЦСОО

Во Центарот има вработено 25 лица кои се вклучени во организирање и реализирање на планираните програмски задачи.

Образовната структура на вработените во Центарот е следната:

Стручна подготовка	Број на вработени
Доктор на науки	1
Магистри	8
Специјалисти	1
Високо образование	12
Више образование	0
Средно образование	3
Основно образование	0

Сите вработени се на неодредено работно време.

Во текот на оваа година потребно е да се спроведе постапка за вработување на стручни кадри, согласно со Правилникот за систематизација на работните места во Центарот.

6. Програмска рамка на ЦСОО

Центарот за стручно образование и обука во 2017 година својата темелна активност ќе ја насочи околу реализација на следниве приоритетни задачи:

- Продолжување на реформата во тригодишното и техничкото образование;
- Отпочнување на процесот на модернизација на постсредното образование.

Во продолжение, подетално ќе бидат прикажани активностите на ЦСОО за 2017 година, одделно по сектори и посебни одделенија.

Секои од овие делови е опишан преку следните елементи: **цели** кои ги претставуваат очекувањата од секторите, **опис на активности** кој ги опишува активностите за остварување на очекуваните резултати и **индикатори за постигнувањата на резултатите** каде што се претставени излезните очекувања преку кои ќе може да се оценува постигањето на резултатите и успешноста во остварувањето на целите.

Програмските активности на Центарот како јавна установа, ќе се спроведуваат согласно со приоритетните политики на Владата на Република Македонија и Министерството за образование и наука. Значајно место во спроведувањето на програмските активности ќе имаат социјалните партнери, установите за стручно образование и обука во Република Македонија и проектите во делот на стручното образование.

6.1. Истражување и развој на стручното образование и обука

Цели

Во текот на 2017 година, Центарот ќе ги продолжи активностите околу истражувањето и развојот на стручното образование и обука во насока на реализирање на активностите од Стратегијата за развој на стручното образование во Република Македонија 2013 - 2020 година.

Во текот на 2017 година, ЦСОО ќе изработи Методологии и концепциски документи кои ќе бидат основа за реформи во тригодишното, техничкото и постсредното образование.

Центарот преку советодавно-консултативна и менторско-инструктивна работа со наставниците по стручно-теоретски предмети и практична настава, ќе придонесе за унапредување на образовниот процес во стручното образование.

Центарот ќе ги насочи своите активности кон промовирање и подигање на рејтингот на стручното образование.

Опис на активности

Истражување и развој

Согласно со надлежностите кои произлегуваат од Законот за стручно образование и обука, Центарот ќе продолжи со активности за развивање на стручното образование, за усогласување со потребите на современиот технолошки и општествен развој. Во рамки на проектот „Развој на вештини и иновации“ поддржано од Светска банка, во првата половина на 2017 година, ќе продолжат активностите поврзани со реформа на техничкото образование, ќе бидат изготвени документите: Методологија за изработка на квалификации и Методологија за изработка на образовни и испитни програми.

Во текот на 2017 година, Центарот ќе учествува во реализација на активностите поврзани со реформи во постсредното образование.

Во текот на 2017 година, Центарот ќе учествува во реализација на активностите поврзани со имплементација на Македонската рамка на квалификации.

Во соработка со МОН и стручните училишта, Центарот ќе организира и реализира активности за реализација на регионални и државни натпревари за Лидер на струка. Центарот ќе ја следи реализацијата на активностите според однапред изготвен акциски план кој е јавно достапен за сите. Центарот изготвува список на натпреварувачи, изготвува тест-прашања, формулира практични задачи/вежби, советниците учествуваат на денот на натпреварите, прогласува Лидер на струка и обезбедува дипломи за победниците.

Секоја година на државно ниво се организираат натпревари од акредитирани здруженија на наставници од Здружение на наставници по

стручни предмети и раководни кадри од електротехничките, машинските и сообраќајните училишта од Република Македонија, како и здруженија од другите струки.

Унапредување на образовниот процес

Центарот ќе работи на изготвување предлог-мерки за подобрување на квалитетот на наставата и оценувањето на наставниците по стручните предмети и практичната настава.

Ќе се развива програма за подобрување на квалитетот на наставата по стручните предмети во училиштето, врз основа на извештајот од спроведената интегрална евалуација од страна на Државниот просветен инспекторат, како и обезбедување поддршка на стручното образование преку советување, инструирање и менторирање на наставниците по стручните предмети и практичната настава во стручното образование и обука. Следењето и посетата во училиштата ќе се реализира според Упатство за планирање, организирање и реализирање на советување, инструирање и менторирање на наставниците и обучувачите по стручните предмети во средните стручни училишта, донесено од Центарот, и користејќи ги инструментите за вреднување. Во текот на годината ќе се посетат по еднаш сите 72 стручни училишта, врз основа на што ќе се изработи извештај од реализираната посета.

Пред почетокот на учебната година 2017/18 ќе се реализираат регионални средби со директорите и наставниците од стручно-теоретските предмети со цел размена на информации поврзани со уписот на ученици во различни струки и профили, активности и политики во текот на годината, како и размена на информации за тековни работи.

Наставниците по стручно-теоретските предмети и практичната настава имаат потреба за стручно усовршување во рамките на својата струка. За таа цел, Центарот ќе понуди обуки на наставниците базирана на изработената Програма за стручно усовршување на наставниците по стручно-теоретските предмети, практичната настава и стручните соработници во стручните училишта

Согласно со Законот за средно образование, врз основа на резултатите од екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците, се оценува објективноста и професионалноста на наставникот во вреднувањето на постигањата на успехот на ученикот. Оценувањето се врши со споредување на резултатите на екстерното проверување на постигањата на ученикот со годишната оценка на ученикот по соодветниот предмет за што Државниот испитен центар изготвува збирен извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците. Врз основа на збирниот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците, 20% од наставниците по стручно-теоретски предмети и практична настава кај кои има најголеми отстапувања, Центарот обезбедува соодветна стручна советодавна помош. За таа цел, во текот на 2017 година, секој советник од соодветната струка ќе одржи еднодневна обука на наставниците за подобрување на квалитетот на оценувањето на учениците.

Индикатори за постигнувањата на резултатите:

- Изработена Методологија за изработка на квалификации;
- Изработена Методологија за изработка на образовни и испитни програми;
- Ревидирана Концепција за постсредно образование;
- Организирање и реализација на регионални/државни натпревари за ЛИДЕР на струка;
- Одржани по една средба во секое стручно училиште - инструктивно-менторска и консултативно-советодавна работа со наставници;
- Одржани 6 регионални средби со директорите и наставниците од стручните училишта;
- Изработена програма за стручно усовршување на наставниците по стручно-теоретските предмети, практичната настава и стручните соработници во стручните училишта;
- Одржана еднодневна обука одделно за секоја струка, со цел стручна советодавна помош на наставниците по стручните предмети и практична настава за подобрување на квалитетот на оценувањето на учениците.

6.1.1. Меѓународна соработка и социјално партнерство

Цели

Центарот за стручно образование и обука (ЦСОО) во 2017 година, на полето на меѓународна соработка, ќе продолжи со интензивни активности за претставување и презентирање на активностите на истиот пред меѓународните институции, организации, амбасади и странски претставништва од областа на средното стручно образование.

Предвидени се учества на меѓународни симпозиуми, конференции, семинари и посети на слични центри и институции од други држави со цел размена на искуства, знаења, ставови и идеи кои ќе придонесат за подобрување и модернизација на средното стручно образование во Република Македонија. Во таа насока, планирани се потпишување меморандуми за соработка и стратешко партнерство со ВЕТ центри од држави-членки на Европската унија, како и со држави надвор од границите на ЕУ.

Исто така, ЦСОО ќе настојува да ја зајакнува соработката помеѓу стручните училишта и работодавачите во различни сфери на поврзување на стручното образование со потребите на пазарот на трудот, како и јакнењето на капацитетите на стручните училишта и компаниите за вклучување на ученици со посебни образовни потреби.

ЦСОО во наредната година ќе продолжи со партиципирање во веќе започнатите проекти и во проекти кои би започнале во тековната 2016 година, во насока на развивање на стручното образование.

Опис на активности

Во насока на интернационалните активности, Центарот ќе настојува да ја зголеми својата мобилност за свое меѓународно претставување и партиципирање на симпозиуми, конференции, семинари, согласно со искажаните потреби и обезбедени предуслови за реализација.

Во рамките на зајакнувањето на врската меѓу стручните училишта и пазарот на трудот, Центарот интензивно ќе работи на воспоставување интегрален Регистар за компании што ги исполнуваат условите за спроведување практична обука за учениците кај работодавачите.

Исто така, се планира во текот на 2017 година ЦСОО да одржи најмалку по една заедничка средба со секое стручно училиште и соодветните работодавачи на ниво на општина, во насока на интензивирање и оперативно зајакнување на соработката помеѓу истите.

Во текот на 2017 година, во соработка со ETF ќе продолжат активностите дефинирани со Торино процесот.

Во соработка со ETF и CEDEFOP ќе продолжат активностите дефинирани со петте Рига заклучоци донесени 22.6.2015 г. како приоритети кои треба да се испорачаат на среднорочен рок (2015-2020). ЦСОО ќе ги обезбедува потребните информации кои ќе бидат основа за следење на напредокот на политиките во оваа област со што ќе овозможи државата да го следи напредокот во стручното образование и обука и да го оценува напредокот и влијанието од преземените политики и спроведените реформи.

Ќе биде интензивирана соработката со релевантните институции, пред сè, со оние со кои се потпишани протоколи и меморандуми за соработка и ќе се продолжи со партиципирање во веќе започнатите проекти и во проекти кои би започнале во тековната 2016 година, во насока на развивање на стручното образование (ИМЕ, ЈЕС, МЦГО, ИПА, Светска банка и др.).

Индикатори за постигнувањата на резултатите:

- Воспоставена соработка со меѓународни институции и организации, амбасади и странски претставништва.
- Изготвен и пополнет Извештајот за „The Torino process 2016“ во соработка со ETF.
- Пополнет Рига Извештај.
- Потпишани протоколи и меморандуми за соработка.
- Воспоставен интегрален Регистар за компании што ги исполнуваат условите за спроведување практична обука за учениците кај работодавачите.
- Промовирано стручно образование и обука.

- Одржани најмалку по една средба со 25 стручни училишта и работодавачи на ниво на општина на која припаѓа училиштето.
- Одржани четири регионални средби со училишта и компании од општините.
- Учество на симпозиуми, конференции, семинари и сл.

6.2 Развој на стандарди и наставни планови и програми

Цели

Еден од клучните приоритети на Центарот во 2017 година ќе биде довршување на реформите на стручното образование за занимања и отпочнување на реформите во техничкото образование, сè со цел усогласување со потребите на пазарот на трудот и модернизација на стручното образование кое обезбедува индивидуален развој на личноста преку стекнување компетенции, знаења и вештини неопходни за вклучување на пазарот на трудот или продолжување на образованието.

За таа цел, во текот на 2017 година, во рамките на ИПА проектот ќе се довршуваат започнатите активностите за заокружување на реформата во стручното образование за занимања и стручното оспособување со траење до две години кои не беа опфатени со Твининг проектот. Во рамките на проектот „Вештини за работа“, поддржан од Светска банка, со цел модернизирање на техничкото образование во Република Македонија, ќе се реализираат активности за анализа на постојната состојба на техничкото образование, образовните потреби и потребите на пазарот на трудот, рedefинирање на постојните и дефинирање на нови образовни профили, како и изработка на стандарди на: струка, образовен профил, занимања и квалификации за техничкото образование.

Во согласност со Законот за средно образование и Законот за стручно образование и обука, Центарот ќе продолжи со изработка на прашања за екстерно проверување на постигањата на учениците за оние наставни програми за кои нема прашања во електронската база на прашања.

Наставните планови за техничкото образование им даваат можност на средните стручни училишта да изведуваат слободни часови. Овие часови се во функција на проширување и/или продлабочување на знаењата на учениците во однос на содржини кои не се опфатени во наставните програми во техничкото образование со редовната настава, а кои треба да бидат програмирани за нивната реализација. За таа цел, Центарот и во 2017 година ќе изготвува стручни мислења за програмите за слободните часови предложени од стручните

училишта, врз основа на Насоките за програмирање, организирање и реализирање на слободните часови на училиштето.

Опис на активностите

➤ **Реформи во стручното образование за занимања и стручното оспособување**

Изработка на стандарди за: струка, образовен профил, занимања и квалификации од тригодишното стручно образование за занимања и стручно оспособување, кои не се опфатени со Твининг проектот.

Со Твининг проектот во 2011-2013 година се реформирани 12 образовни профили од стручно образование за занимања и еден образовен профил од двегодишно стручно оспособување. Во 2017 година ќе продолжат активностите во рамките на ИПА проектот „Јакнење на доживотно учење преку модернизација на системот за стручно образование и обука и образование на возрасни“.

Се планира да бидат реформирани вкупно 20 образовни профили од сите струки. За таа цел се предвидува да се изработат вкупно 50 стандарди на занимања од сите образовни профили од стручното образование за занимања и 20 стандарди на квалификации.

➤ **Реформи во техничкото образование**

Изработка на стандарди за: струка или група на струки, образовни профили и занимања од техничкото образование.

Со концепцијата за техничкото образование се предвидува модуларизација на наставните планови и програми во стручното образование. Врз основа на Концепција за техничкото образование ќе се изготвуваат и стандарди за секоја струка или група на струки. Стандард за струка или група на струки е документ во кој се опфатени: сродни струки, опфат на образовни профили, профили на ученици кои може да се запишат во таа струка, кои се можностите за вработување, кои се целите на образование на структурата, листа на општи предмети, листа на стручни предмети заеднички за структурата, рамковен наставен план, како и организација и реализација на образовниот процес во рамките на структурата. Се предвидува да се изработат вкупно 14 стандарди на струка или група на струки. Други значајни документи кој треба да се изготват се стандарди на квалификација.

Со реформите во техничкото образование се предвидува да се изработат 50 стандарди на квалификации од сите струки.

Тргувајќи од значењето и улогата на стандардите на занимања, неопходни за изработка на наставни планови, наставни програми и стандарди на квалификации, во процесот на реформирање на техничкото образование се предвидува да се изработат околу 100 стандарди на занимања за сите

дефинирани квалификации во техничкото образование. Бидејќи учесниците во работните групи за изработка на стандарди на занимања и стандарди на квалификации немаат никаква обука во однос на изработка на овие документи, неопходно е нивно оспособување со еднодневна обука за запознавање и изработка на овие документи.

Центарот, во рамките на овој проект ќе обезбеди техничка помош при селекција и избор на надворешни соработници за изработка на методологии и програмски документи, ќе изврши евалуација и промоција на изготвените документи.

➤ **Изработка на прашања за екстерна проверка на постигањата на учениците**

Центарот, во текот на 2017 година, ќе продолжи со изработка на прашања што ги нема во базата на изготвени прашања, а се однесуваат на тригодишното реформирано стручно образование за занимања и новите профили во техничкото образование.

➤ **Активности во постсредното образование**

Во текот на 2017 година, Центарот за стручно образование и обука, согласно со искажаните потреби и иницијативи од пазарот на трудот, ќе реализира активности поврзани со изработка на програмски документи за постсредното образование.

➤ **Учество во работни групи, комисији и обуки**

Вработените во Центарот и во текот на 2017 година ќе учествуваат во спроведувањето на екстерните испити за државна матура. Советниците од соодветната струка ќе учествуваат во реализирањето на стручни испити на наставниците-приправници, ќе земат учество во Комисија за верификација на програми за формалното образование, неформалното образование на возрасните во соработка со Центарот за образование на возрасни. Во соработка со ЦОВ и МОН, соодветните советници учествуваат во комисији за верификација на институции за образование на возрасните. Ќе продолжат активностите во однос на обука на ментори од компании за реализација на практична обука кај работодавачите.

И оваа година Центарот ќе земе учество во работата на комисијата за акредитација на здруженија на наставници кои организираат натпревари на учениците во стручните училишта.

Индикатори за постигнувањата на резултатите:

- Изработени 50 стандарди на занимања за образовни профили од тригодишното образование за занимања и стручно оспособување;
- Изработени 20 стандарди на квалификации од тригодишното образование за

занимања и стручно оспособување;

- Изработени 14 стандарди на струка или група на струки во техничкото образование;
- Изработени 100 стандарди на занимања од реформираното техничко образование;
- Изработени 50 стандарди на квалификации од реформираното техничко образование;
- Изработени предлог-прашања за проверување на постигањата на учениците;
- Дадени стручни мислења за програмите за слободни часови на училиштата според искажаните потреби на стручните училишта;
- Земено учество во спроведување на екстерните испити за државна матура;
- Изработка на програмски документи за постсредно образование според искажаните потреби на пазарот на трудот;
- Земено учество во спроведување на стручните испити за наставници-приправници.

6.3 Деловна поддршка

Краток опис

Согласно со Законот за административните службеници и Законот за вработените во јавниот сектор ќе биде доставено Барање до Министерството за финансии за добивање согласност за вработување нови лица, согласно со потребите на Центарот и ќе биде спроведена постапка за нивно вработување.

Ќе биде инсталиран систем за интерно складирање и размена на документи во внатрешната мрежа на Центарот со можност за пристап и надвор од просториите на Центарот. Во овој систем би се зачувувале сите важни документи од Центарот, а за полесен и посигурен пристап ќе бидат поставени на едно место.

Инсталирање жична компјутерска мрежа во салата за состаноци, како и зајакнување и подобрување на безжичната интернет-мрежа во просториите на Центарот.

Инсталирање и подесување на мрежен принтер во просториите на Центарот и воведување електронска архива.

Ќе биде спроведена постапка за сертификација на системот за управување со квалитет ИСО 9001-2008 во Центарот.

Континуирано ќе се одржува веб-страницата на Центарот, со нејзина надградба и ажурирање на податоците на македонски, на албански и на англиски јазик. Исто така, ќе се врши и промоција на работата на Центарот преку електронски и печатени медиуми, но и преку организирање трибини, конференции и сл.

Учество на обуки, семинари, конференции, симпозиуми, тркалезни маси, работилници и други облици на усовршување за кои ќе се воочи потреба.

Внесување информации во ИСУЧР и почитување на работното време, како и за остварување на правото на Годишен одмор.

Индикатори за постигнувањата на резултатите:

- Зајакнати кадровски капацитети на Центарот;
- Инсталиран систем за интерно складирање и размена на документи во внатрешната мрежа на Центарот;
- Инсталирана електронска архива;
- Сертифициран систем за управување со квалитет ИСО 9001-2008;
- Следење на законските прописи кои се однесуваат на работењето на Центарот;
- Учество во изработката на закони и подзаконски акти од областа на стручното образование и во изготвување предлог-измени и дополнување на одделни закони и правилници;
- Изготвени правилници и поединечни општи акти: одлуки, решенија, извештаи и слично;
- Лекторирани документи, текстови, графичко уредување, техничка обработка и редактирање на текстови;
- Превод на документи од македонски јазик на јазикот на припадниците на заедниците и на англиски јазик и обратно;
- Лекторирани, преведени и внесени прашања за екстерно проверување на постигањата на учениците;
- Редовно ажурирана и надградувана веб-страницата на Центарот, на македонски, на албански и на англиски јазик;
- Распишани јавни конкурси за избор на надворешни соработници, согласно со искажаните потреби;
- Промовирана работата на Центарот преку печатени и електронски медиуми;
- Внесени работни места во ИСУЧР;
- Развиени нови стручни знаења, вештини и умеења, неопходни за ефикасно и ефективно извршување на работните задачи;
- Зголемени компетенции на вработените.

По барање на други институции, ќе се учествува во изработката на предлози за измени и дополнување одделни закони и подзаконски акти од областа на стручното образование.

Ќе бидат изготвени поединечни општи акти со кои се уредува работата на Центарот и тоа: одлуки, решенија, извештаи, договори и слично.

Предлог-прашањата за екстерно проверување на постигањата на учениците ќе бидат лекторирани, преведени и внесени во соодветен програм.

Ќе се врши лекторирање на текстови, графичко уредување и техничка обработка на текстови, редактирање на програмски документи, превод на документи од македонски јазик на јазикот на припадниците на заедниците и на англиски јазик и обратно. Во случај горенаведените активности да бидат во поголем обем, овие активности ќе бидат извршувани со ангажирање надворешни соработници.

Во текот на 2017 година, ќе се реализираат активности преку кои повеќе ќе се почитува работното време и остварување на правото на Годишен одмор. Покрај тоа ќе се извршуваат и активности за зголемување на ефикасноста, намалување на несигурноста, зголемување на стручното знаење, стекнување нови компетенции, зголемена мотивираност, личен развој на вработените и одржување позитивна клима помеѓу вработените во Центарот.

Во рамките на воведувањето Информациски систем за управување со човечки ресурси (ИСУЧР), кој има цел стандардизација на називите на работните места на ниво на Р. Македонија, во 2017 година ќе продолжат активностите преку кои ќе се внесат сите работни места според систематизацијата на работни места на Центарот.

6.4 Одделение за финансиски прашања

Цели

Центарот за стручно образование и обука ќе врши Планска распределба на финансиските средства по одделни активности, предвидени со Годишната програма, финансискиот план и планот за јавни набавки за 2017 година. Исто така, ќе се утврдува конкретната потреба за јавни набавки на стоки, услуги и работи поврзани со спроведување на јавните набавки. Одделението за финансиски прашања ќе врши усогласување на фактичката состојба која е утврдена со пописот со материјалната сметководствена евиденција. Во континуитет ќе бидат следени сите доспели обврски на Центарот, нивна навремена исплата, согласно со одобриениот буџет и ќе се врши пренамена на средства во согласност со потребите на Центарот. Активностите на одделението ќе се извршат ажурно, уредно и следејќи го законското финансиско и материјално работење на институцијата.

Опис на активности

Согласно со одобриениот буџет на Центарот за ефикасно и ефективно работење на Центарот за тековната година, ќе се изготви годишен план за јавни набавки по видови стоки, услуги и работи и ќе се спроведат постапки, согласно со закон за негова реализација.

На почетокот на 2017 година ќе се изготви завршна сметка на Центарот за претходната година, и истата ќе биде проследена до Управата за јавни приходи, Централен регистар и Државниот завод за ревизија.

Секој месец до Управниот одбор на Центарот ќе бидат проследени изготвените месечни финансиски извештаи. Исто така, на месечно ниво се врши пресметка на плати на вработените во Центарот.

Исто така, ќе се изготват полугодишни и годишни статистички извештаи за исплатените плати на вработените и истите ќе бидат проследени до Државен завод за статистика.

На крајот на календарската година ќе биде спроведен попис и ќе се утврдува состојбата која ќе биде усогласена со материјалното сметководство на Центарот. Ќе биде извршено и срамнување на магацинската со книговодствената евиденција.

Во текот на целата година ќе се следи реализацијата на финансиските средства одобрени со буџетот и по потреба ќе се врши нивна пренамена.

Ќе се обезбеди финансиско и материјално работење на Центарот, согласно со позитивните законски прописи.

Индикатори за постигнувањата на резултатите:

- Изготвен План за јавни набавки за 2017 година и спроведени постапки за јавни набавки, согласно со позитивните законски прописи;
- Изготвена завршна сметка на Центарот;
- Усогласена состојба утврдена со попис со материјалното сметководство на Центарот;
- Изготвени месечни финансиски извештаи како и месечни, полугодишни и годишни статистички извештаи за исплатените плати на вработените;
- Редовна исплата на обврските на Центарот;
- Ажурно, законско и уредно водено финансиско и материјално работење на Центарот.

Спроведувањето на активностите од Годишната програма за работа на Центарот во 2017 година, значително ќе зависи од финансиските средства со кои ќе располага Центарот во 2017 година. Во случај да не се обезбедат доволно финансиски средства, може да се забави реализацијата или воопшто да не се реализираат дел од планираните активности.

**Директор,
Ајше Селмани**

**Бр. 01-1278/1 од
10.10.2016 година**

Прилог 1

Буџет на Центарот за 2017 година

<i>Ставка</i>	<i>Наслов на активноста</i>	<i>Вредност (годишно ниво)</i>
40	Плати и надоместоци	12.256.000
401	- Основни плати на вработените	8.959.000
402	- Придонеси за социјално осигурување	3.297.000
42	Стоки и услуги	14.060.000
420	Патни и дневни расходи	<u>200.000,00</u>
421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	<u>1.900.000,00</u>
423	Материјали и ситен инвентар	<u>1.000.000,00</u>
424	Поправки и тековно одржување	<u>760.000,00</u>
425	Договорни услуги	<u>9.500.000,00</u>
426	Други тековни расходи	<u>700.000,00</u>
48	Капитални расходи	800.000.000
480	Купување на опрема и машини	<u>300.000,00</u>
481	Градежни објекти	<u>200.000,00</u>
483	Купување на мебел	<u>300.000,00</u>

Финансиски план за реализација на активностите од Годишната програма за работа за 2017 година, согласно со одобриениот буџет на Центарот за 2017 година

<i>Ставка</i>	<i>Наслов на активноста</i>	<i>Вредност (годишно ниво)</i>
40	Плати и надоместоци	12.256.000,00
401	- Основни плати на вработените	8.959.000,00
402	- Придонеси за социјално осигурување	3.297.000,00
42	Стоки и услуги	14.060.000,00
420	Патни и дневни расходи – патување на вработените за вршење обуки на наставниците во земјата - учество на семинари, конференции и сл. во странство	<u>200.000,00</u> 50.000,00 150.000,00
421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт - Струја - Водовод и канализација - Комунален отпад - Радиодифузна такса - Пошта - Телефон и телефакс - Мобилни телефони - Централно греење - Регистрација на возила - Гориво за службени возила - Паркинг за службени возила - Годишна такса за домен	<u>1.900.000,00</u> 275.000,00 90.000,00 35.000,00 3.000,00 35.000,00 90.000,00 245.000,00 674.000,00 50.000,00 370.000,00 30.000,00 3.000,00
423	Материјали и ситен инвентар - Канцелариски материјали (класери, вирмани, папки, пликкоа, обрасци и друг потрошен материјал) - Тонери, кертриџи, рибони, хартија за печатење - Ситен инвентар - Списанија, весници и др. материјал - Прехранбени артикли и пијалаци - Средства за одржување на хигиената - Материјали за разни поправки	<u>1.000.000,00</u> 100.000,00 440.000,00 320.000,00 35.000,00 35.000,00 35.000,00 35.000,00
424	Поправки и тековно одржување - Поправки и тековно одржување на објект - Поправка и тековно одржување на службени возила - Одржување на компјутерска и техничка опрема - Одржување на софтвер (програми за плата, сметководство и сл.)	<u>760.000,00</u> 435.000,00 220.000,00 52.500,00 52.500,00

**ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА
VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING CENTRE**

	Договорни услуги	<u>9.500.000,00</u>
	- Осигурување на вработените	35.000,00
	- Осигурување на градежен објект	35.000,00
	- Осигурување на службени возила	35.000,00
	- Систематски преглед на вработените	35.000,00
	- Сертифицирање на системот за управување со квалитет ИСО 9001	100.000,00
	- Авторска агенција	200.000,00
	- Електронска архива	200.000,00
	- Изработка, превод и лектура на предлог-прашања за екстерна проверка на постигањата на учениците	1.900.000,00
	- Изработка на испитни програми за државна матура и завршен испит	125.000,00
	- Изработка на наставни програми	100.000,00
	- Изработка на стандарди на занимања	800.000,00
	- Изработка на стандарди на образовни профили и постигања на учениците	500.000,00
	- Изработка на стандарди на квалификации	1.000.000,00
	- Изработка на стандарди на струка или група на струки за реформираното техничко образование	330.000,00
	- Исплата на членови на Управен одбор	1.300.000,00
	- Исплата на членови на Совет за стручно образование и обука	1.400.000,00
	- Изработка на системски документи (Концепции и Методологии)	400.000,00
	- Реализација на работилници за развој на стручното образование и обука	505.000,00
	- Стручно усовршување на вработените	500.000,00
	Други тековни расходи	<u>700.000,00</u>
	- Објавување на огласи	200.000,00
	- Расходи за репрезентација	65.000,00
	- Семинари и конференции	400.000,00
	- Други расходи (Централен регистар и сл.)	35.000,00
48	Капитални расходи	800.000,00
480	Купување на опрема и машини	<u>300.000,00</u>
481	Градежни објекти	<u>200.000,00</u>
483	Купување на мебел	<u>300.000,00</u>
	Вкупно	<u>27.116.000,00</u>

**Директор,
Ајше Селмани**